

der i tilfælde af fare for sandflugt fra sådanne arealer af klitmyndighederne må træffes særlige foranstaltninger i henhold til *stk. 3*.

I *stk. 2* foreslås der givet klitmyndighederne udtrykkelig hjemmel til på fredede klitstrækninger at tillade offentlig færdsel til fods og ophold eller af hensyn til fare for sandflugt at forbyde offentlig færdsel og ophold. Sådanne tilladelser og forbud er hidtil givet med hjemmel i § 18, 2. pkt., i lov af 29. marts 1867, hvorefter det offentlige for arealer, hvor dæmpningen besørages af det offentlige, indtræder i ejerens sted, jfr. § 17, stk. 2, og § 31 i lov nr. 107 af 31. marts 1953 om mark- og vejfred, hvorefter færdsel i fredklit, hvor det ved opslag er tilkendegivet, at færdsel er forbudt, straffes med bøde og i modsætning til anden uberettiget færdsel over anden mands grund er undergivet offentlig påtale. Da ejerne af klitstrækninger ofte ikke er klar over ejendomsgrænserne og normalt ikke selv har nogen interesse i at forbyde offentlig færdsel og ophold, har man ment at burde opretholde denne adgang for klitmyndighederne til at regulere færdselen for at fordele de skader, der ved offentlighedens adgang kan ske på de dæmpede klitter, over forskellige områder. Man må anse det for samfundsmæssigt rigtigt og rimeligt, at offentligheden i almindelighed som hidtil har adgang til de fredede arealer, men af sandflugtsmæssige hensyn må denne adgang indskrænkes til færdsel til fods og ophold, medens færdsel med køretøj og langvarigt ophold, jfr. bestemmelsen i *stk. 1* om kampering, ikke kan tillades.

Medens *stk. 2* angår offentlighedens adgang til klitarealer, kan klitmyndighederne efter forslaget *stk. 3* fastsætte forbud eller indskrænkninger i ejerens benyttelse af arealerne, hvis dette måtte være nødvendigt af hensyn til fare for sandflugt. Da sådan fare ofte kan være til stede i et længere tidsrum, nævnes særligt, at der kan blive tale om helt eller delvis forbud mod benyttelse af arealet til jagt og til privat færdsel, hvorunder falder f. eks. også automobilkørsel til lovligt opførte bygninger. Hjemmelen til disse foranstaltninger har hidtil måttet søges i den foran anførte regel i § 18, 2. pkt., i lov af 29. marts 1867 om det offentliges råden i ejerens sted, men det er dog ikke fundet nødvendigt at opretholde den heri særligt anførte ret for det offentlige til at disponere over jagtretten på klitlodderne, således at den ved § 3, stk. 1, i lov af 11. maj 1935 indførte ret for ejerne af de ved sidstnævnte lov fredede strækninger til at disponere over jagtretten, bortset fra indskrænkninger af hensyn til dæmpningsarbejder, foreslås gennemført for alle fredede klitarealer.

Bestemmelsen i *stk. 4*, hvorefter klitmyndig-

hederne fastsætter hvilke veje og stier, der må findes på de fredede klitstrækninger, svarer til § 3, nr. 4, i lov af 29. marts 1867, og reglen foreslås opretholdt under hensyn til den foran nævnte nødvendighed af klitmyndighedernes regulering af den offentlige færdsel i klitterne. Sandflugtskommissionernes skøn i denne henseende kan ifølge forslaget § 16, *stk. 3*, alene indankes for en overlandvæsenskommission.

Til kapitel II. Andre sandflugtsstrækninger.

Reglerne i dette kapitel tjener til afløsning af samtlige i den hidtidige lovgivning indeholdte bestemmelser om tilsyn med arealer, som er overladt til ejerens egen forebyggelse eller bekæmpelse af sandflugt.

Til § 7.

Bestemmelsen i *stk. 1* svarer til § 3, nr. 5, jfr. § 10, stk. 1, 3. pkt., i lov af 29. marts 1867; dog har man ment det nødvendigt også for disse arealers vedkommende at give klitmyndighederne hjemmel til om fornødent at give ejerne pålæg om indskrænkninger i arealets brug.

Stk. 2 svarer til nævnte § 10, stk. 1, næstsidste og sidste pkt., i lov af 29. marts 1867.

Til § 8.

Ved denne bestemmelse lempes de hidtidige regler i § 10, stk. 2, i lov af 29. marts 1867 om det offentliges overtagelse af sandflugtsdæmpning på et ikke-fredet areal i tilfælde af ejerens forsømmelighed med udførelsen af de ham pålagte arbejder, idet man har fundet det forsvarligt at se bort fra, at sandflugten skal være opstået uden ejerens skyld.

De overordnede klitmyndigheders afgørelser af spørgsmål om inddragelse af arealer under fredning i henhold til den heromhandlede paragraf kan ifølge forslaget § 16, *stk. 3*, indankes for vedkommende overlandvæsenskommission.

Til kapitel III. Erhvervelse af klitarealer m. v.

I 1815 og 1816 påbegyndtes efter rentekammerets ordre anlæg af 5 klitplantager i Thisted amt til sandflugtens dæmpning. Arbejdet udførtes som pligtarbejde af klitsognene og hjælpesogne indtil 3 mil ind i landet, men plantningerne lykkedes ikke og blev efterhånden opgivet. Tanken om klitplantager kom dog på ny frem i forbindelse med rigsdagens behandling af sandflugtsloven af 26. marts 1852, og forsøgene blev derpå genoptaget på typiske arealer af klitter i de vestjyske amter.